

Fuat Akyürek

Dünyaya Bakış

Seçimler ve bölünme

Türkiye'deki politik gelişmeleri bütün dünya gibi, bizde İsviçre'den izliyoruz. Türkiye bir seçim sürecine girdi ve partiler meydanlara inmeye başladılar. Ancak bu seçim süreci olağan bir süreç değil ve hatırlanacağı gibi Genelkurmay'ın e-muhtırası bu süreci başlatan işaret fişeği oldu. Ana Muhalefet Partisi CHP cumhurbaşkanlığı seçimlerini Anayasa Mahkemesi'ne götürdü ve mahkeme süngü tehdidi altında, muhtıracıların istediği doğrultuda bir karar vererek, meclisten bir cumhurbaşkanı seçilmesini olanaksız kılacak kararını verdi. Bu süreç aynı zamanda "laik-dinci" kutuplaşmasının kişiktirildiği ve halkın birbirine düşmanlaştırılmaya çalışıldığı bir süreç de oldu.

AKP, başını Genelkurmay'ın çektiği, CHP, DP, MHP gibi partilerinde katıldığı laik cephe tarafından "gizli gündemi" olmak la suçlanıyor ve cumhurbaşkanlığı aday gösterdiği Abdullah Gül'ün cumhurbaşkanı olması durumunda ülkenin şeriat yönetimine doğru sürükleneyeceği iddia ediliyor. Yani AKP'nin "gizli gündemi" şeriatçılık oluyor! Oysa AKP 4.5 yıldır hükümette ve Demirel'in 60-70 arasındaki AP'sinden, Özal'ın ANAP'ından farklı bir profil çizmiyor. Ülkeyi AB'ye sokma politikası uyguluyor, IMF direktifleri yerine getiriyor, kendisine muhtıra veren generaller gibi ABD ile ilişkileri daha da geliştirmek istiyor. Yani bundan önceki büyük partiler neler yapmışlarsa, o da aynısını yapmaya devam ediyor! Sadece dini kullanmada diğerlerine göre biraz daha becerikli sayılabilir. Ama bu da onun şeriatçı bir parti olduğu anlamına gelmiyor. AKP dini kullanan muhahazakar, gerici bir parti ve ekonomi politikaları da uluslararası büyük sermayenin her istediğini verme yönünde.

Ama Genelkurmay ve laikçi cephe böyle düşünmüyor, ısrarla şeriat tehlikesinden söz ediyor. Generaller halk arasında modern yaşamın tehlikeye düşeneceği korkusunu yaygınlaştırıyorlar ve kitleleri kendi politikalarına yedeklemek istiyorlar. Aslında bu laikçi cephenin ağır toplarından YÖK Başkanı Teziç'in de ifade ettiği gibi bir "iktidar savaşı". Teziç "AKP sadece siyasi iktidarı değil, devlet iktidarını da istiyor" demektedir. Oysa generaller sistemdeki ayrıcalıklı yerlerini terketmek istemiyorlar. Ülkenin bütün önemli zorunlarında son kararı generaller veriyor ve uygulatıyorlar. Yani devlet iktidarı onlarda. Herşeye yetkililer ama kimseye karşı sorumlu değil!

Gül cumhurbaşkanı seçilseydi neler olabilirdi? Gül'ün veya bir başka AKP'linin cumhurbaşkanı olması durumunda generaller, bu tip hareketlerinin ardından bir gecede üçlü kararname ile emekliye sevk edilebilir ve evlerine postalanabilirlerdi. Ya da Genelkurmay Millî Savunma Bakanlığı'na bağlanabilir vb. Bu olasılıklar bir kabus gibi generallerin üzerine çöküyor ve onlar iktidarlarını yitirmemek için ülkeyi her türlü bunalımın içine atmaya kararı görünüyorlar. İşte bütün bu nedenlerden dolayı olağanüstü bir seçim süreci yaşanıyor. Kimlerin patlattığı belli olmayan karanlık bombalar patlatılıyor, halk korku ve paniğe sürüklenmek isteniyor, Kürt düşmanlığı kişiktiriliyor, milliyetçilik bayrağı sürekli sallanıyor, halkın derin bölünmelere uğraması, birbirine düşman olması sağlanmaya çalışılıyor. Bu karanlık süreci korkuyla izleyenler, seçimlerin yapılmayabileceğine dair korku ve endişelerini dile getiriyorlar.

Bütün bu karanlık tablo içerisinde halka umut veren gelişmeler de oluyor. Emek Partisi, DTP, SDP, ÖDP bu süreçte karşı çıkıyor ve demokrasi için birlikte davranmak, seçimlerde güç birliği yapmak için anlaşılıyorlar. Muhtemelen seçime şansının yüksek olduğu yerlerde bağımsız adaylar konulacak ve onlar bu partiler ve demokrasi günceleri tarafından desteklenecek. Türkü, kürdü, aleviyi ve sünniyi, dinine bağlı sade vatandaşla, laik yaşamak isteyenleri birarada ve uyum içinde yaşatacak, din ve vicdan özgürlüğü temelinde laikliği savunacak, ülkede demokrasiyi kucaklayarak bir mücadele ihtiyacı var ve söz konusu partiler halk ve demokrasi güçleri olarak hareket etme, karanlık tezgahları boşa çıkarma iradesini ortaya koyuyorlar. Bütün bu gelişmeler Türkiye'nin sancılı bir süreçten geçtiğini gösteriyor. Ancak halkın sağ duyusuna ve demokrasi gücünün kararlılığına güvenmek gerekiyor. Umuyoruz ki bütün bu karanlık tezgahlar püskürtülecek, demokrasinin önü açılacaktır.

Af örgütü'nden İsviçre'ye eleştiri

Uluslararası Af örgütü 2007 yılı bülteninde İsviçre'ye ağır eleştirilerde bulunarak, yaşanan insan hakları ihalleri ve gerçekleştirilen yasalar hakkında bilgi verdi. Eleştirilerin önemli bir bölümünü 2008 yılında yürürlüğe girecek olan Sığınma Yasası aldı.

Uluslararası standartlarla çelişiyor

Raporun önemli kısmını oluşturan Sığınma Yasası, içerdigi maddelerden dolayı uluslararası standartların altında kabul edilerek, kimlik belgesi olmayan sığınmacıların başvurusunun kabul edilmemesi, verilecek karara itiraz süresinin 5 günle sınırlandırılması, kendini ispat için delil sunamayacaklarına ise en az bir en çok iki yıl, çocukların dahi 1 yıla kadar hapiste tutma yetkisinin yürürlüğe koyuluyor olmasının temel hak ve hürriyetlerle çeliştiği dile getirildi. Yeni yasanın AB ülkelerinin vatandaşları olmayan göçmenlerin aile birleşimlerinin zorlaştırdığı eleştirilen başka bir nokta oldu. Boşanmalar neticesinde kişilerin çok rahatlıkla ve gerekçesiz olarak sınır dışı edildiği raporda ifade edildi.

Poliste ırkçı şiddet artıyor

Resmi makamlarda ve özellikle polis birimlerinde ırkçı şiddeti de barındıran, söylem, tutum ve eylemler rapora konu olan dönemde artış gösterdiği ve polislerin sert ve ırkçı tutumunun yabacı düşmanlığı üzerinden şekillendiği raporda dile getirildi. Raporun yayınlanmasıyla beraber İsviçre Adalet Bakanlığı'nda bir açıklama yaparak Af örgütü raporunun gelişmiş olduğu iddiasında bulunarak sırtlanan eleştirileri kabul etmediklerini söylediler.

Boşanan çiftlerin sayısı artarken, doğum oranları da düşüyor. AB'de iki evliliğe karşı bir boşanma yaşanırken, çocukların üçte biri evlilik dışı ilişkiden doğuyor.

Avrupa'da son yıllarda boşanan çiftlerin sayısı artarken, doğum oranları da düşüyor. AB'de iki evliliğe karşı bir boşanma yaşanırken, çocukların üçte biri evlilik dışı ilişkiden doğuyor. Aile olgusunun

parçalanmaya doğru gittiği AB gödiştan endişeli. Avrupa Birliği istatistik kurumu Eurostat tarafından açıklanan son verilere göre üye ülkelerde boşanmalar yüzde 70'lere kadar tırmandı. Boşanmalarda yüzde 70 oranında Estonya başı çekerken, Belçika'da her 100 evlilikten 75'i boşanma ile sonuçlanıyor. Eurostat'ın verilerine göre AB ülkelerinde boşanma ortalaması her yıl artıyor. Açıklanan verilere göre Litvanya'da yüzde 62,4, Macaristan yüzde 55,2, İsveç yüzde 54,1, Finlandiya yüzde 52,2, Almanya yüzde 52,1 oranında boşanma meydana geliyor. En az boşanma oranları ise İtalya yüzde 15,4, İrlanda yüzde 12,9 ve Güney Kıbrıs'ta ise yüzde 12,8.

AB'de yaklaşık iki evliliğe karşı bir boşanma yaşanıyor ve çocukların üçte biri evlilik dışı ilişkiden doğuyor. Verilerine göre, 2004 yılında 25 üye ülkede toplam 2 milyon 178 bin evlilik ve 956 bin boşanma kaydedildi. Evlenme oranının en yüksek olduğu

1Milyon çift ayrı evlerde yaşıyor İngiliz Ulusal İstatistik Bürosu ise yaptığı araştırmaya göre ülkede 1 milyon çift aynı evde yaşamıyor. Araştırmada, aile yaşamı açısından yeni bir olgunun oluştuğu ve resmi deyişle "ayrı evlerde beraberlik" olarak sınıflandırıldığı belirtiliyor. Verilere göre, 1 milyon İngiliz çift, aynı çatı altında yaşamıyor. Bu da her 10 yetişkinden birine denk düşüyor. İnsanların beraber oldukları halde neden ayrı evlerde yaşadıklarının sebebinin henüz bilinmiyor. Ancak uzmanlar bunun ardında yirminci yüzyılın sonunda boşanma vakalarının hızla artması üzerine insanların temkinli olma davranışı geliştiğini ve bunun yaygınlaşması olabileceği belirtiliyor. Araştırmaya göre boşanmış bir ebeveyn yeni bir partneri olsa bile çocuklarıyla yaşamayı tercih edebiliyor ya da iş koşulları çiftlerden birinin başka bir kente taşınmasını zorunlu kılabilir. Araştırmada, son 5 yıl içinde bir zamanlar her İngilizin evinde olan yemek odası, geleneksel yemek masa ve sandalye satışlarında büyük bir düşüş yaşandığını gösteriyor.

Evlilik kadınların yaşamını eksiltiyor Öte yandan Avrupa'da yaşayan 100 bin evli çift üzerinde yapılan bir araştırmaya göre evlilikte yaşanan sorunlardan kaynaklanan stresin kadınların yaşamından ortalama 1 yıl 4 ay eksilttiğini ortaya koydu. Araştırmada bir diğer ilginç sonuç ise evliliğin erkekler olumlu yönde etkilemesi. Evli erkeklerin ömrü 1,7 yıl uzuyor. Almanya'nın Magdeburg Üniversitesi'nde yapılan benzer bir araştırmada ise evli kadınların ömrünün kısalması bulgusunu destekleyen ek faktörler ortaya çıktı.

Nafakalar ödenmiyor Boşanmaların giderek artması karşısında endişelenen Avrupa Birliği hareketi geçti. Birlik boşanma ile sonuçlanan evlilikleri ardından meydana gelen sorunları çözmek için yeni projeler geliştireceği açıkladı. Öte yandan, boşanma ile sonuçlanan evliliklerde nafakaların ödenmemesi ciddi bir sorun olarak AB'nin önünde duruyor. Örneğin Belçika'da yaşanan boşanmalarda yüzde 70'inde nafaka ödenmiyor. Bu rakam İspanya'da yüzde 50, İngiltere'de ise yüzde 70'lere kadar tırmanıyor.

Almanya'da On milyon kişi alkole eğimli

Almanya'da alkol ve uyuşturucunun yaygınlığını araştırmak amacıyla yapılan rapor yayınlandı. Berlin'de "Uyuşturucu ve Bağımlılık Raporu"na göre 10 milyon kişi sağlığını riske atacak şekilde alkol tüketiyor. Almanya'da bugün 1,6 milyon kişinin alkol bağımlısı, 1,7 milyon kişinin ise sağlığını tamamen tehlikeye atacak şekilde alkol tükettiği açıklandı.

Gençler arasında da alkol tüketiminin arttığına dikkat çeken rapora göre, 25 yaşından küçük her her gençten biri düzenli bir şekilde alkol tüketiyor.

Alkol bağımlılığının "aile" de başladığını söyleyen hükümet görevlisi Sabine Bätzing, "özellikle gençlerin yoğun ilgi gösterdiği "sabit ücrette, sınırsız içki" (Flatrateparty) partilerinin yasaklanması gerektiğini söyledi.

Açıklanan raporun en can alıcı noktalarından biri de 18 yaşından küçük gençlerin yüzde 74'ünün günlük sigara tüketmesi. Rapora göre gençlerde sigara tüketimi giderek artıyor. Ayrıca Almanya'da 1,4 milyondan fazla kişinin de ilaç bağımlısı olduğu ancak tam sayı-

nın bilinmediği bildirildi. İlaç bağımlılarının çoğunu vücut geliştirme gibi sporlarla ilgilenen kişiler oluşturuyor.

Uyuşturucudan ölenlerin sayısı azaldı Raporda, Almanya'da 2 milyon kişinin kenevir otu içtiği de yer aldı. Raporda 29 yaşına kadar gençlerin büyük çoğunluğu hayatlarında bir kez de olsa kenevir otu denediği bildirildi. Aynı raporda uyuşturucudan ölenlerin sayısında önceki yıllara göre azalma olduğu yer aldı. 2006 yılı itibarıyla illegal

uyuşturucu tüketimine bağlı olarak bin 296 kişinin hayatını kaybettiği ortaya çıktı. 2005 yılında ölenlerin sayısı 1266 olarak belirlendi.

Faşizme karşı 'Zafer Günü' kutlamaları yapıldı

İnsanlığın Hitler faşizminden kurtuluş günü olan '9 Mayıs Zafer Günü' her yıl olduğu gibi bu yıl da çeşitli etkinliklerle kutlandı.

İnsanlığın Hitler faşizminden kurtuluş günü olan "9 Mayıs Zafer Günü" her yıl olduğu gibi bu yıl da çeşitli etkinliklerle kutlandı. En görkemli kutlamalar Moskova'daki Kızıl Meydan'da düzenlenirken, Kırgızistan ile Gürcistan'da da törenler yapıldı. Moskova, Tiflis ve Biskek sokaklarında binlerce kişi, ellerinde Kızıl bayraklar ve Marx, Engels, Lenin ile Stalin posterleriyle Naziler'e karşı verilen mücadelede yaşamını yitiren yüzbinlerce Sovyet yurttaşını andı. Resmî törenlerin adresi ise her sene olduğu gibi "İsimsiz Asker Anıtı" oldu. Törende, Devlet Başkanı

Vladimir Putin, çeşitli ülkelerdeki Sovyet askerlerine ait anıtların sökülmesinin ülkeler arasındaki ilişkilere zarar verdiğini söyledi. Putin isim vermede de, Estonya'yı kastediği anlaşıldı. Kızıl Meydan'daki geçit töreninde, savaş uçakları gösteri uçuşu yaptı. Gaziler ise, marşlar ve çiçekler eşliğinde o dönemden kalan bunları bir loko-motife binerek eski günleri canlandırdı. Biskek'teki Zafer Meydanı'nda da askeri geçit töreni düzenlendi. Tiflis'teki kutlamalar ise, benzeri Estonya'da kaldırılan Meçhul Asker Anıtı önünde düzenlendi.

AB ile NATO'ya uyarı

Öte yandan Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov ise 8 Mayıs arifesinde Estonya ile yaşadığı anıt krizinde AB ile NATO'nun, Sovyet askerlerine yönelik saygısızlığa ve tarihi yeniden yazma çabası içinde olan ülkelere göz yumduğunu belirtti.

ABD'li askerlerin yüzde 40'ı işkenceyi savunuyor

ABD Savunma Bakanlığı Pentagon'un yayınladığı bir rapor, Irak'ta görev yapan ABD'li askerlerin yüzde kırkının, bir ABD askerinin hayatını kurtarmak veya isyancılarla ilgili önemli bilgilere ulaşmak amacıyla mahkumlara işkence yapılmasında sakınca görmediklerini ortaya koydu. Diğer yandan araştırmaya katılan 1750 askerinin yüzde 10'u Iraklı sivillere kötü davranarak kendilerine gereksiz yere zarar verdiklerini söylerken, askerlerin yaklaşık yarısı ordu-da en az bir arkadaşlarının ahlak dışı davranışlarına tanıklık ettiklerini belirtti. Irak'ta uzun süre boyunca görev yapan askerlerin akıl sağlığında bozulma görüldüğü vurgulanan araştırmada, bölgedeki askerlerin görev sürelerinin kısaltılması tavsiyesinde bulunuldu.

İsviçre'de Yımpaş tasfiye ediliyor

Avrupa ülkelerinde yaşayan onbinlerce Türkiye kökenli vatandaşın "kar ortaklığı" adı altında milyonlarca Euro toplayan, sonra da bunlara el koyan Yımpaş'ın İsviçre'deki kolu Yımpaş Group AG'nin tasfiye sürecinin başladığı açıklandı. Konuyla ilgili olarak bilgi veren Avukat Ünal Taşhan, şirketin tasfiye edilmesi için gerekli üç aylık sürenin dolduğunu söyledi. Yımpaş Group AG Yönetim Kurulu Üyesi İsviçre vatandaşı Dieter Kraus'un geçen yıl Kasım ayında Dursun Uyar tarafından görevden alınması ile tasfiye sürecinin tamamlandığını söyleyen Taşhan, "İsviçre yasalarına göre ticari şirketlerin yönetim kurulu üyelerinden birisinin mülküne İsviçre vatandaşı olması gerekiyor. Yımpaş Group AG'de bu şartı Dieter Kraus yerine getiriyordu. Kraus'un 2002'de Yımpaş Group AG'ye ait 511 bin Euro'yu kendi şirketi Scoopvision AG'ye aktardığı Basel Mahkemesi tarafından tespit edilip 2005 yılında 2,5 yıl hapse çarptırılmıştı. Kraus 16. Kasım 2006 tarihinde Dursun Uyar tarafından aniden görevden alındı. İsviçre yasalarına göre Kraus'un yerine bir ay içinde yine

İsviçre vatandaşı başka birinin yönetim kurulu üyeliğine getirilmesi gerekiyordu. Fakat bu süre içerisinde bir atama yapılmadı. Bu bir aylık süreden sonraki 3 ay içerisinde yönetim kurulu-na yeni bir atama yapılması halinde şirketin eski tüzel kişiliğine dönme şansını veriyordu. Bu süre 9 Nisan'da doldu. Bu süreçte de Yımpaş Group AG yasal yükümlülüklerini yerine getirmedi ve böylelikle geriye dönüşü olmaksızın kesin tasfiye süreci başlamış oldu" dedi. Taşhan, tasfiye çerçevesinde şirketin mal varlığının paraya çevrileceğini, alacaklarının tahsil edileceğini, borçlarının da ödeneceğini ve olumlu bir bakiye varsa bunun tasfiye payı hükümlerince pay sahiplerine dağıtılacağını belirterek, "Bu sürecin sonunda muhtemelen karımıza içi boş bir şirket çıkacak" dedi. Bilindiği gibi Yımpaş'ın Avrupa'daki şubelerinden diğer ülkelere milyonlarca Euro gönderilmişti.

SM Druckhaus çalışanı, arkadaşımız, dostumuz Ahmet Boztaş'ın babası

Mehmet Ali Boztaş kaybettik.

Ailesinin ve yakınlarının acısını paylaşır, başsağlığı dileriz.

İsviçre Arkadaş Gazetesi çalışanları